

TRIBUNE

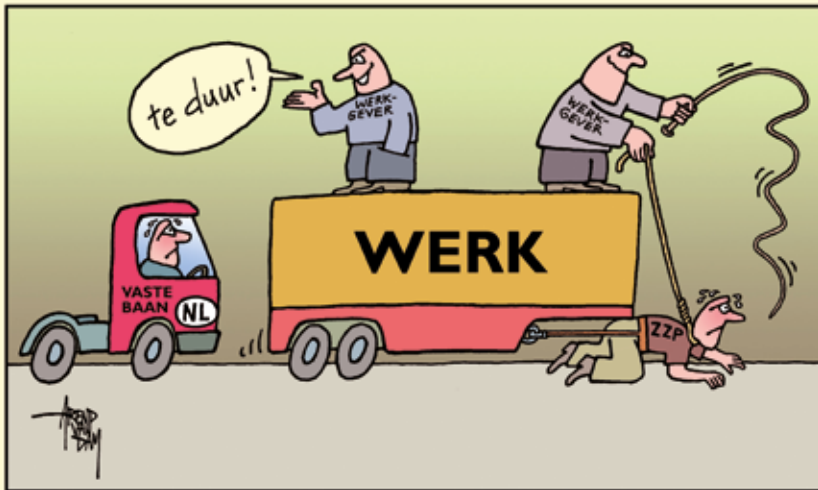
Nieuwsblad van de SP • jaargang 56 • nr. 2 • februari 2020 • € 1,75 • www.sp.nl

UITGEWOOND?

ZO REDDEN WE ONZE VOLKSHUISVESTING

DAT STAAT: HET EERSTE HUIS VAN HET RECHT

VESTIA-ZWARTBOEK: DOE MEE!

In deze Tribune leest u veel over wonen. Vestia, een van de grootste woningcorporaties, ging door riskante financiële avonturen al eens voor miljarden euro's het schip in. Tegelijkertijd zijn er veel klachten over slecht onderhoud en stijgende huurprijzen. Is daar wat tegen te doen? Jazeker. Maar dan hebben we uw verhaal als Vestia-huurder nodig. Hoe meer verhalen, hoe sterker we staan. Samen kunnen we Vestia dwingen om voor iedere huurder goede en betaalbare huizen te regelen.

doemee.sp.nl/zwartboek-vestia

★ ROOD
jong in de SP

**BEN JIJ EEN JONGE SP'ER, MAAR GEEN ROOD-LID?
SLUIT JE NU GRATIS AAN EN STEUN DE MEEST ACTIEVE
POLITIEKE JONGERENORGANISATIE VAN NEDERLAND!**

GEMEENTES BEZUINIGEN, SAMENLEVING DE KLOS

Driekwart van alle gemeenten in Nederland komt geld tekort. Om de eindjes aan elkaar te kunnen knopen, wordt er veelal bezuinigd. Deze bezuinigingen treffen vaak bibliotheken, buurthuizen of sportparken die juist van grote maatschappelijke waarde zijn in de gemeenten.

Deze bezuinigingen zijn geen natuurwetten, maar het resultaat van falend beleid en politieke keuzes. Dat betekent ook dat wij er als club iets aan kunnen doen. Want waar andere partijen alleen kijken naar de papieren werkelijkheid, kunnen wij de mensen verenigen die door gemeentelijke bezuinigingen getroffen worden – en een menselijke beleid afdwingen. Kortom,

ga naar de plekken toe waar bezuinigd wordt en kom samen met de mensen daar in actie. Vind je daarbij jongeren die zich willen inzetten? Neem dan contact op via rood@sp.nl en het ROOD-bestuur helpt je ermee!

DE SP ZET ZICH IN VOOR MENSELIJKE WAARDIGHEID, GELIJKWAARDIGHEID EN SOLIDARITEIT

TRIBUNE IS EEN
UITGAVE VAN DE
SOCIALISTISCHE
PARTIJ (SP) EN
VERSCHIJNT
11 MAAL
PER JAAR

Redactie
Diederik Olders (h), Lesley Arp
Rob Janssen, Daniël de Jongh

Vormgeving
Maurits Gemmink, Nenad Mečava
Gonnie Sluijs

Aan dit nummer werkten mee
Robin Bruinsma, Jip van Dort
Wiebe Kiestra, Anouk Pross,
Karen Veldkamp

Foto omslag
Wiebe Kiestra

Incasso contributie

Veel leden van de SP betalen hun contributie via een incassomachtiging. Sinds 1 oktober 2013 incasseert de SP het bedrag van de contributie in de eerste week van elk kwartaal. Daarbij vermelden we, conform wettelijke regels het betreffende lidnummer en het zogeheten incassanten-ID van de SP, te weten NL86ZZZ403462460000. Bij vragen over contributie-inning, kunt u contact opnemen met de ledenadministratie van de SP, via (088) 243 55 40 of administratie@sp.nl

Illustraties
Arend van Dam
Wim Stevenhagen

De Tribune op Internet
www.sp.nl/nieuws/tribune

Abonnement
€ 5,00 per kwartaal (machtiging)
of € 24,00 per jaar (acceptgiro).
Losse nummers € 1,75.
SP-leden ontvangen de
Tribune gratis.

SP algemeen
T (088) 243 55 55
F (033) 462 55 12
sp@sp.nl
www.sp.nl

**Abonnementen- en
ledenadministratie**
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 40
E administratie@sp.nl

Redactie Tribune
Snouckaertlaan 70
3811 MB Amersfoort
T (088) 243 55 42
F (033) 462 55 12
E tribune@sp.nl

**De Tribune in
gesproken vorm**
Belangstellenden voor
de Tribune op cd kunnen
contact opnemen met
de SP-administratie.

IN DIT NUMMER

Wooncrisis

Hoe we onze volkshuisvesting uit de degradatiezone halen

6

Tweebos, Rotterdam

Deze wijk kan de woonwaanzin keren

10

Primeur

Heerlen heeft het eerste Huis van het Recht

18

Onderwijs

Hoe solidair is de politiek écht met de leraren?

22

Paul Peters Fotoprijs

Liefde en verslaving in beeld

24

- 4 Actueel: Trumps 'vredesdeal' blijkt tijdbom
- 21 Lilian en Sadet in Marokko: 'Druk, druk en nog meer druk'
- 28 LinksVoor: Justin Veldhuis schuwt Russische hardbass niet
- 29 Ruud leest: Het groot stakersboek
- 14, 15, 16, 17 Nieuws 30 Brieven 31 Puzzel
- 32 Theo de buurtconciërge

COLUMN

Luisteren naar de mensen die het werk doen

Soms is het nieuws voor mij absoluut geen nieuws. Zoals de commissie van oud-topambtenaar Hans Borstlap, die onlangs tot de conclusie kwam dat onzekere arbeidscontracten slecht zijn voor de mensen en slecht zijn voor de economie. Mensen die hard werken kunnen desondanks geen huis kopen, geen gezin stichten en ze profiteren niet van de economische groei.

In tien jaar tijd is het aantal zzp'ers gestegen met zo'n 260.000 naar meer dan 1,3 miljoen, meldde het CBS. Werknemers met een onzeker contract daarbij opgeteld, heeft meer dan een derde van de werkenden tegenwoordig een onzeker inkomen. Een onzeker contract en een onzeker inkomen maakt ook een werknemer onzeker. Dat is slecht voor de 'productiviteit', erkent Borstlap nu.

Het zijn precies de argumenten waarmee wij er altijd tegen hebben gestreden. 'Flexibilisering' is een mooi woord voor uitbuiting en verlies van arbeidsrechten. Want als je werkloos wordt, of ziek, of ouder, dan sta je met lege handen. Ook zorgt het voor een tweedeling op de werkvloer: tussen mensen die gelijk werk doen maar ongelijke rechten hebben.

De adviseurs die ooit pleitten voor 'flexibilisering' van het werk, waarschuwen nu voor de gevolgen van hun eigen adviezen. Met dezelfde kritiek die door hen eerder werd afgedaan als conservatief. Als de politiek nou wat minder naar die managers en consultants had geluisterd – en wat meer naar die bouwvakkers of die schoonmakers van toen – dan was een hoop ellende voorkomen.

Alle zelfstandigen moeten zich fatsoenlijk kunnen verzekeren tegen arbeidsongeschiktheid. De rekening daarvoor moet komen waar die hoort: bij de opdrachtgevers. Ik zou nog wel een stap verder willen gaan, wat de SP betreft hebben zelfstandigen ook recht op een goed pensioen. Als de minister hiervoor niet met een goed voorstel komt, dan zullen we dat zelf doen.

PS: Wil je een mooie film zien die precies hierover gaat? Kijk dan naar *Sorry we missed you* van Ken Loach.

Lilian Marijnissen
fractievoorzitter SP

TRUMPS ISRAËL/PALESTINA-DEAL

‘MET VREDE HEEFT DIT NIKS TE MAKEN’

Donald Trump jaagt zo vaak Jan en alleman op de kast, dat je geneigd bent om zijn ideeën en plannen niet eens meer ter kennis te nemen. Maar zijn nieuwste ‘dingetje’ verdient het predicaat code rood. Trumps zogenaamde vredesplan voor het Israëliisch-Palestijnse conflict dreigt de zaak nog meer te laten escaleren. ‘Veroordelen is één; er iets aan dóén blijft achterwege.’

HIJ NOEMDE HET de ‘deal of the century’, de overeenkomst van de eeuw. Maar goed dat deze eeuw pas twintig jaar oud is, want dan blijven er nog tachtig jaar over om iets beters te verzinnen. Het vredesplan van de

Amerikaanse president viel eigenlijk nergens goed, behalve bij Netanyahu. En bij Trump zelf natuurlijk. De Palestijnen verbraken per direct de banden met de VS en Israël en ook de Nederlandse politiek ziet er

op z’n zachtst gezegd weinig heil in. Geen verrassing: het plan komt neer op onder meer verdere inkringing van Palestijns gebied op de Westelijke Jordaanoever door erkenning van de Israëliische neder-

‘Dit is een plan dat je haast niet serieus kunt nemen, een belediging voor Palestijnen én Israëli’s’

zettingen aldaar, bevestiging van Jeruzalem als zogenaamde ongedeelde hoofdstad van Israël – waarbij de Palestijnen hun hoofdstad maar in de oostelijke buitenwijken moeten inrichten. Compensatie zouden de Palestijnen krijgen in de vorm van een paar lappen woestijn langs de Egyptische grens. Over zo’n ‘vredeplan’ ben je eigenlijk snel uitgepraat. En dat is SP-Tweede Kamerlid Saded Karabulut dan ook: ‘Dit is een plan dat je haast niet serieus kunt nemen, een belediging voor Palestijnen én Israëli’s. Het heeft niks te maken met vrede.’ Punt. Maar toch... wat is dan de achterliggende gedachte van dit plan? Alleen maar olie op het vuur gooien lijkt op termijn in het voordeel van noch de ene, noch de andere partij. Karabulut: ‘Trump legitimeert de annexatie van de Palestijnse gebieden. Hij wil de Palestijnen voor voldongen feiten plaatsen. Namelijk dat de bezetting en annexatie gelegaliseerd worden, wat in het voordeel is van Netanyahu. De agenda’s van Trump en Netanyahu lopen haarfijn in elkaar over. Dat hebben we natuurlijk eerder gezien, toen Jeruzalem als hoofdstad van Israël werd aangewezen. Wel, dit plan borduurt daarop voort, doordat het op geen enkele wijze rekening houdt met internationaal recht, noch met de betreffende resoluties. Laat staan met de humanitaire behoeften van de Palestijnen. Kijk, het uitgangspunt van Nederland, van de EU, van de VS en ook van de SP is altijd een échte tweestatenoplossing geweest. Als dit plan wordt doorgezet, wordt daarmee definitief gebroken. Dus, zoals altijd bij Trump: het gaat voornamelijk om zijn eigen agenda en die van zijn vrienden.

En daar is de rechts-radicalen Netanyahu er een van.’

Ze vervolgt: ‘Dit is een proces dat al jaren gaande is. Nederland en de EU veroordelen wel de annexatie, spreken Israël in geval van mensenrechtenschendingen in de bezette gebieden ook aan op resoluties. Maar er iets aan dóén, er gevolgen aan verbinden in de richting van Israël, dat blijft achterwege. Dat is ook de reden dat dat land de ruimte ziet, heeft en benut om te annexeren. Er is nu feitelijk sprake van apartheid. Nederland heeft altijd gezegd: we willen Palestina erkennen op een geschikt moment. Juist nu is dat aan de orde; een geschikter moment dan nu zou er niet zijn om iets te doen. En dat is het minste wat er zou moeten gebeuren.’

Binnenkort zullen de nieuwe ontwikkelingen en de houding van het kabinet en de EU daarin in de Tweede Kamer opnieuw aan de orde komen. Het werken aan een duurzame vrede via een vruchtbare, perspectiefrijke tweestatenoplossing zal dan wat de SP betreft centraal staan. ‘Wij zullen zeker met voorstellen komen, bijvoorbeeld om producten uit bezette gebieden te verbieden en om gevolgen te verbinden aan de handelsrelatie van ons land met Israël. Ook zullen we de bijzondere positie en relatie die Nederland heeft met het bezettingsleger van Israël aankaarten.’ •

tekst Rob Janssen
foto Doug Mills / HollandseHoogte©

Plezier in de SP

SP’ers willen een andere samenleving. Een samenleving waarin het niet meer voorkomt dat de directeur tweehonderd keer zo veel verdient als de werknemer. Een samenleving waarin voedselbanken, kledingbanken en speelgoedbanken overbodig zijn geworden. Een samenleving waarin iedereen genoeg kan verdienen om in zijn of haar levensonderhoud te voorzien.

De uitdagingen zijn zo groot dat de moed je soms in de schoenen zinkt. Maar ik nodig je uit om het anders te bekijken. Soms is de weg nog lang – maar de reis zelf is ook de moeite waard. Want elke stap in de goede richting is er een! Bijvoorbeeld de acties van het ziekenhuispersoneel vorig jaar: het resultaat was dat hun eisen grotendeels werden ingewilligd. SP’ers steunden die acties in woord en daad; ze mogen trots zijn op wat is bereikt.

In onze afdelingen gebeuren heel mooie dingen. Zo nodigde de SP in Midden-Groningen de tandartsbus van Dokters van de Wereld uit en kregen mensen die het zelf niet meer kunnen betalen een gratis tandzorgbehandeling. Dubbele winst: punt gemaakt én een aantal mensen echt geholpen. Soms is het lastig om genoeg mensen op de been te krijgen. Wat dan kan helpen is samenwerken met SP’ers in je omgeving. Dat deden ze in de afdeling Eibergen. Voorzitter Jelle Nijhof organiseerde een SUPERZATERDAG en nodigde SP’ers uit de hele regio hiervoor uit. Zo’n twintig mensen kwamen zelfs vanuit Harderwijk en Apeldoorn naar de Achterhoek. De actie werd gestart in een bruin café, waar na afloop een heerlijke lunch klaarstond. Dubbele winst: een kleine afdeling voert met gemak een grote actie en de SP’ers die meededen hadden een leuke dag.

Onderweg naar een betere samenleving; laten we er een plezierige reis van maken.

SP-Tweede Kamerlid Sandra Beckerman leidt de conferentie.

HET GEVECHT

Hoe gaan we de wooncrisis te lijf? Een SP-conferentie op 18 januari bood volop inspiratie om het tij te keren. Met gedurfde alternatieven, slimme strategieën, creatieve geesten en lokale helden.

VERSCHILLENDE HELDEN en inspiratiebronnen van SP-Tweede Kamerlid Sandra Beckerman krijgen een podium tijdens de conferentie Stop de Wooncrisis. En niet zomaar een podium: de theaterzaal van 't Zonnehuis, in de Amsterdamse arbeiderswijk Tuindorp-Oostzaan, ademt symboliek. Want midden in de crisis van de jaren dertig voorzag de bouw van dit monument veel werkloze arbeiders van een inkomen. Durven dromen in tijden van tegenspoed – het is misschien wel de rode draad van de SP-woonconferentie. Dat daar soms een heel lange adem voor nodig is, blijkt uit het verhaal van Nasra Elliott en Anthony Engi-Meacock, twee buitenlandse gasten die het spits mogen afbijten.

“Hoe één gemeenschap het systeem versloeg”, luidde de kop van een artikel in de Britse krant The Guardian over het bewonersinitiatief Granby Four Streets. ‘En dat is niet overdreven’, verzekert Beckerman ons, die zo gegrepen werd door de reportage dat ze de Liverpoolse arbeidersbuurt Granby zelf bezocht. Na de Tweede Wereldoorlog ontpopte Granby, gelegen in het stadsdeel Toxteth, zich tot een van de eerste multiculturele buurten van het Verenigd Koninkrijk en een levendig winkelgebied. Maar in de jaren zeventig sloeg de economische crisis toe, wat in Toxteth gepaard ging met grote werkloosheid en groeiende onrust. Jonge zwarte mannen werden om de haverklap aangehouden en preventief gefouilleerd. De spanningen tussen bewoners en de politie liepen zo hoog op dat in 1981 de vlam in de pan sloeg. Agenten zetten zelfs granaten in om de ‘Toxteth riots’ de kop in te drukken.

De jaren daarop sloten steeds meer winkels in Granby hun deuren en nam ook de leegstand toe. Al sinds 1993 gaat de buurt permanent gebukt onder de dreiging van de sloophamer. Buurtactiviste Elliott weet dan

VOOR TROTSE VOLKSHUISVESTING

ook als geen ander dat je echte verandering niet cadeau krijgt: ‘Gaandeweg hebben wij onszelf ontwikkeld en een weg gebaad door een systeem dat tegen ons was. We waren vastberaden om in onze buurt te blijven. Het was een gevecht van vijftintig jaar. We hebben meegemaakt dat de lantaarnpalen niet meer aangingen en het afval niet meer werd opgehaald. Maar uiteindelijk slaagden we erin om onze straten te redden en weer bewoond te krijgen.’

Voor en door bewoners

Als Elliott over ‘wij’ spreekt, doelt ze op de Granby Four Streets Community Land Trust (CLT). Een CLT is een vorm van volkshuisvesting zonder winstoogmerk, gerund voor en door bewoners. In Granby renoveerde de CLT leegstaande panden, om deze tegen een betaalbare prijs te verhuren of verkopen. Maar daar bleef het niet bij. Zo noemt Elliott de tuinier-activiteiten van de CLT ‘onze felste vorm van verzet’. Twee panden die zo in verval waren geraakt dat ze niet meer gered konden worden kregen een nieuw leven als ‘winter garden’ – een overdekte tuin die ook dienst doet als wijkcentrum, concertaal en feestzaal. Ook kwam er een creatieve werkplaats, de opbrengsten van het aardewerk en de tegels die hier worden gemaakt vloeien terug naar de gemeenschap. Veel producten uit de werkplaats zijn bovendien terug te vinden in de opgeknapte huizen in de Four Streets.

Om tot dit unieke model van herontwikkeling van onderop te komen schakelde de CLT de hulp in van ontwerperscollectief Assemble. Volgens architect Engi-Meacock was het collectief met stomheid geslagen toen bleek dat ze dankzij hun bijdrage aan de vernieuwing van Granby meedongen naar de Turner Prize. Een prestigieuze kunstprijz die ze nog wonnen ook.

Huurverhoging? Deksel erop!

Voor twee sprekers uit Berlijn hoeven we niet over te schakelen naar het Duits. Jochem Visser van Die Linke, de Duitse zusterpartij van de SP, blijkt een import-Berlijner uit Nederland. Voordat hij dertien jaar geleden in de Duitse hoofdstad settelde, leerde hij het politieke handwerk bij de SP. Volgens Visser heeft de lokale politiek in Berlijn de wooncrisis jarenlang ontkend en onderschat: ‘In de jaren negentig werden

zelfs hele huizenblokken gesloopt.’ Hij zou niet meer exact kunnen opnoemen hoeveel demonstratietjes tegen gentrificatie – in de volksmond veryupping – hij de afgelopen tien jaar heeft bijgewoond. ‘Daar deden niet alleen linkse types met gek haar aan mee, maar ook het gewone volk’, licht Visser droogjes toe.

Deze jarenlange golf van onvrede culmineerde in een ambitieus voorstel tegen de wooncrisis. De ‘Mietendeckel’: een spreekwoordelijke deksel op de huurprijsontwikkeling. Het doel hiervan is de huur van anderhalf miljoen woningen voor vijf jaar te bevriezen. Het meest revolutionaire aspect van het plan is misschien wel dat het woningen in de vrije sector betreft. Het voorstel voor een huurdeksel sluit naadloos aan bij het grote thema waar de Berlijnse tak van Die Linke al sinds 2016 op inzet: van wie is de stad? Hoewel het plan uit de koker komt van de Berlijnse deelstaatregering – een coalitie van sociaaldemocraten, groenen en socialisten – zien veel Berlijners hierdoor vooral een link met coalitiepartij Die Linke, stelt Visser. En dankzij het feit dat Die Linke-senator Katrin Lompscher binnen die regering de portefeuille Wonen en Stadsontwikkeling wist te bemachtigen, worden actiegroepen nu meer gehoord door het college.

Opkomst van de mega-huisbaas

Maar Berlijn staat ook aan de vooravond van een andere revolutie: de strijd tegen de grote investeerders die massaal woningen opkopen. Het wapen dat lokale activisten hierbij willen inzetten is ronduit radicaal: onteigening. Thomas McGath – alweer een import-Berlijner, ditmaal uit de VS – geeft een inkijkje in de strategie van de campagne *Deutsche Wohnen & Co Enteignen*. De campagne richt zich op commerciële verhuurders met meer dan drieduizend woningen, zoals megafirma Deutsche Wohnen & Co. ‘In totaal kom je dan op 250.000 woningen’, aldus McGath. ‘Ons doel is niet de private woningbezitter, maar het internationale kapitaal.’

De opkomst van kolossale, gezichtsloze verhuurders zoals Deutsche Wohnen & Co en Blackstone is in veel wereldsteden merkbaar. Zo wist de eerste firma in 2018 maar liefst 1,9 miljard winst te boeken. Waar in Berlijn vroeger de helft van de stad uit sociale huurwoningen bestond, is dat nu slechts een kwart. Het is volgens McGath het gevolg van privatisering en de toegenomen macht van de financiële sector.

De campagnestrategie om het radicale doel van Deutsche Wohnen & Co Enteignen te bereiken komt in feite neer op een handtekeningactie. Dat wekt verbazing op bij de bezoekers van de Woonconferentie. Visser geeft toe dat een petitie niet erg indrukwekkend klinkt, ware het niet dat je in Berlijn met 170.000 handtekeningen de wet kunt veranderen. Inmiddels zijn er 77.000 handtekeningen ingeleverd en wordt het burgerinitiatief onderworpen aan een grondwettelijke toets, waarvan de activisten de uitkomst met spanning afwachten.

Hun strijd, onze strijd

Wie de verhalen uit Liverpool en Berlijn aanhoort, ziet al gauw parallellen met de woonstrijd op eigen bodem. Want net als in Granby strijden ook de bewoners van de Rotterdamse Tweebosbuurt (zie elders in deze Tribune) tegen een beleid dat bepaalt dat gewortelde bewoners moeten wijken voor de rijke(re)n. En ook in Amsterdam moet SP-wethouder Laurens Ivens het opnemen tegen durfkapitalisten zoals Blackstone en worden onorthodoxe maatregelen zoals een zelfbewoningsplicht ingevoerd zodat beleggers niet massaal woningen kunnen opkopen. En net als in Granby, is ook in het Heerlense Maankwartier het bewijs te zien dat uit verval iets moois kan herrijzen.

Het geheel vernieuwde stationsgebied van Heerlen is het geesteskind van kunstenaar Michiel Huisman. Vroeger was het gebied een no-go-area, gekenmerkt door drugs-overlast, criminaliteit en onooglijke nieuwbouw. Met een flitsende, humoristische

‘Onze volkshuisvesting daalt af naar de Keuken Kampioen Divisie’

Linksboven: Kunstenaar Michiel Huisman: 'Als je voor waarde gaat, komt de winst vanzelf'. Rechtsboven: SP-fractievoorzitter Lilian Marijnissen verbindt de wooncrisis met de klimaatcrisis. Linksonder: Uiteraard was er ruimte voor vragen en ideeën uit de zaal. Rechtsonder: Jochem Visser van Die Linke: 'Niet alleen linkse types met gek haar'.

presentatie doet Huisman uit de doeken hoe hij tot het ambitieuze plan kwam om het hart van Heerlen nieuw leven in te blazen. Zijn motto: als je voor waarde gaat, komt de winst vanzelf. Zo vindt Huisman zich zichtbaar op als hij laat zien hoe de sfeervol ingerichte openbare toiletten van vroeger gaandeweg transformeerden tot het moderne plaskruis. Een innovatie die puur gericht is op winst, wars van ieder besef van waarde.

Van Liverpool via Berlijn naar Wenen

Bijzonder is dat het Maankwartier niet alleen mooi is, maar ook duurzaam. Zo zijn de woningen aangesloten op het warmtenet,

waarbij warm water in oude mijngangen wordt gebruikt om de huizen te verwarmen. Het is niet de enige keer tijdens de conferentie dat er een link wordt gelegd tussen het woon- en klimaatbeleid. Zo is het volgens SP-leider Lilian Marijnissen beslist geen toeval dat Nederland in een wooncrisis zit en tegelijkertijd van alle EU-landen het slechtst scoort op het gebied van duurzame energie-opwekking. De regering verwacht nu immers dat mensen zelf hun huis energiezuiniger maken. Kun je geen warmtepomp betalen, dan sluit je maar een lening af.

Het feit dat Nederland de klimaatdoelen

niet haalt is dus simpelweg het gevolg van politieke keuzes. Dat geldt eveneens voor de verdubbeling van het aantal daklozen in de afgelopen tien jaar – al beweerde de regering geschokt te zijn door dit nieuws. Volgens Paulus Jansen, directeur van de Woonbond en voormalig SP-Tweede Kamerlid, zit de Nederlandse volkshuisvesting in de 'degradatiezone'. 'In de jaren negentig stonden we aan de top qua volkshuisvesting. Nu dreigen we af te dalen naar de Keuken Kampioen Divisie', waarschuwt hij. Zo winnen flexcontracten steeds meer terrein in de huursector en worden er momenteel vooral koopwoningen van rond de 380.000 euro gebouwd.

'Niet de private woningbezitter, maar het internationale kapitaal is ons doelwit'

‘De wintertuin werd de felste vorm van verzet tegen de verwaarlozing van de Granby-buurt’

Liverpool: wat gebeurt er als mensen zélf over hun buurt gaan?

Dat het ook anders kan, blijkt uit het woonoffensief dat in Wenen is gestart. Daar zijn het afgelopen jaar ruim 10.000 sociale huurwoningen gebouwd en is 150 miljoen geïnvesteerd in het opknappen en verduurzamen van woningen. ‘Bovendien mag je daar in een sociale huurwoning wonen met een inkomen tot zo’n 66.000 euro netto per jaar. Dat zorgt voor goede en gemengde wijken’, aldus Lilian Marijnissen.

Wat haar betreft zouden Nederlandse woningcorporaties ook de ruimte moeten krijgen om te bouwen voor de lage en middeninkomens. Maar om de woningbouw echt op gang te krijgen, moeten de miljoenen die corporaties jaarlijks in de staatskas storten – in de vorm van de verhuurderheffing en anti-belastingontwijkingsmaatregel ATAD – voortaan naar een investeringsfonds. Marijnissen: ‘Regeringspartijen CDA en ChristenUnie hebben zich al uitgesproken tegen de verhuurderheffing. Laten we dan niet afwachten met de afschaffing tot het verkiezingsstijd is. Geen woorden maar daden... als ik dat mag zeggen in Amsterdam.’

Een gezamenlijke aanpak van de woon- en klimaatcrisis heeft volgens Marijnissen tal van voordelen. Door bestaande woningen te verbeteren hoeven huurders immers niet meer ziek te worden van vocht en schimmel. En door zonnepanelen aan te leggen op zoveel mogelijk geschikte daken krijgen huurders een lagere energierekening en zeggenschap over hun energie. Bovendien scheppen we hiermee banen en kan de gaskraan sneller dicht. ‘Bijna de helft van de Nederlandse elektriciteitsbehoefte kan op daken worden opgewekt’, stelt de SP-leider.

Lokale helden vs logge woningcorporaties

Ook Donald Pols, directeur van Milieudefensie, benadrukt het belang van een eerlijker klimaatbeleid. ‘Als boeren en aannemers hiertegen in verzet komen, is dat voor milieuorganisaties schrikken. Want ik

wil juist naast die mensen staan. We hebben immers dezelfde tegenstander: een economisch model dat mensen uitbuit’, aldus Pols.

De ideeën om de wooncrisis te lijf te gaan – of ze nou van dichtbij of van ver weg komen – liggen dus voor het oprapen. Zoveel is duidelijk als de woonconferentie het einde nadert. Maar die strijd kan niet worden gewonnen zonder helden en ook zij krijgen het woord. Activisten uit Rotterdam, Gouda, Bergeijk, Arnhem, Zutphen en Groningen moesten het opnemen tegen logge woningcorporaties. Zo maakte Ronald Jansen tweeënhalve jaar geleden kennis met de SP tijdens een huurdersbijeenkomst over achterstallig onderhoud. Jarenlang dacht hij de enige te zijn die zich daarover opwond. ‘Ik weet nog hoe verbaasd ik was dat mijn burens daar ook zaten. Inmiddels zijn onze woningen van binnen en buiten gerenoveerd. Maar het is toch belachelijk dat we in 2020 nog moeten strijden voor gezonde en veilige woningen’, aldus Jansen.

Hoe triest het ook mag zijn dat het nodig is: in steeds meer steden slaan huurders

de handen ineen voor fatsoenlijke volkshuisvesting. Bijvoorbeeld door zich aan te sluiten bij lokale Huurdersverbonden van de SP. In het geval van de Groningse Azza Heles volstond een kritisch item op de lokale tv om de woningcorporatie tot actie te manen. Menno Janssen uit Rotterdam verwacht dat de Vestia-huurders in de Tweebosbuurt nog een lange wedstrijd te wachten staat: ‘Al is het nu wel 2-1 voor Tweebos.’ Wie twijfelt of die wedstrijd de moeite waard is, hoeft maar terug te denken aan Granby. Beckerman: ‘Als je in een buurt woont waar de straatlantaarns niet meer aangaan en het afval niet meer wordt opgehaald, en toch nog zulke mooie dromen kunt hebben... Dan moet het ons toch lukken om van 2020 het jaar tegen de wooncrisis te maken?’

tekst Lesley Arp
foto's Anouk Pross, Sandra Beckerman

De hele Woonconferentie of een aantal korte highlights terugkijken? Dat kan op het YouTube-kanaal van de SP.
[youtube.com/user/SPPolitiek](https://www.youtube.com/user/SPPolitiek)

RECHTER STELT BUURTBEWONERS TWEBOS IN HET GELIJK

SLOPEN? ONBESTAANBAAR!

Het zag er vorig jaar niet best uit voor de bewoners van de Tweebosbuurt in Rotterdam. Van de rechter mocht woningcorporatie Vestia 11 huurcontracten opzeggen. Maar in januari werden in een tweede rechtszaak de kaarten opnieuw geschud en kregen zeventien Tweebossers die zich zijn blijven verzetten tegen sloop de troeven in handen.

ZE ZIJN GETERGD tot op het bot. Wien Dobber twijfelt desgevraagd geen seconde: 'Niemand, maar dan ook helemaal niemand krijgt mij mijn huis uit. Al nemen ze de politie mee.'

De stemming in de buurtwinkel op de hoek van de Riebeekstraat en de De La Reystraat is zowel vrolijk als verbeterd. Het kleurrijke gezelschap praat elkaar moed in en moppert over buurtgenoten die zijn bezweken onder de intimidatie van woningcorporatie Vestia, al is er ook begrip voor degenen die eieren voor hun geld hebben gekozen. 'De stress gaat je niet in de koude kleren zitten, niet iedereen is daartegen bestand.'

Elke woning die leeg komt te staan wordt meteen dichtgetimmerd, althans tot voor kort. Na de uitspraak van de rechter, die zeventien volhardende bewoners van de Tweebosbuurt in het gelijk stelt en Vestia verbiedt de huurovereenkomst te ontbinden, is het afgelopen met de doelbewuste verwaarlozing, zo stelt het strijdbare bewonerscollectief vastbesloten. Ze voelen zich gesterkt door de rechterlijke conclusies.

Tranen

'De rollen zijn omgedraaid,' zegt SP-raadslid Taylan Cicek. Hij steunt de Tweebossers sinds de eerste brief van Vestia, in juli 2018 over de voorgenomen sloop van 535 sociale huurwoningen, verdeeld over vier blokken in en rond de Tweebosstraat. Die eenzijdige mededeling sloeg in als een bom. Anderhalf jaar later zijn er nog ruim honderd huurders over. Alle anderen vertrokken en kregen elders in Rotterdam of buiten de stad vervangende woonruimte, die ze konden inrichten met een verhuisvergoeding van 6000 euro.

Na twaalf dwarsliggende bewoners te hebben gedagvaard, kreeg Vestia in september toestemming van de rechter om de huur op te zeggen en daarmee de sloopplannen verder uit te werken en uit te voeren. Maar in een tweede, vergelijkbare zaak veegde de rechter alle argumenten om zeventien andere bewoners tot verhuizen te dwingen van tafel. De rechter hekelde de opstelling van Vestia en wierp een dam op tegen de sloop. Tranen van geluk en opluchting

Links SP-raadslid Taylan Cicek, rechts bewoner en activist Edwin Dobber.

liepen over de wangen van de trotse Tweebossers. Vestia is tegen de uitspraak in beroep gegaan. Taylan Cicek: 'Het is nu aan de bewoners om eisen te stellen. Ik geef het je te doen om met al die onzekerheid en de voortdurende druk niet te buigen voor Vestia. Daar moet je dapper voor zijn.'

Tweedracht

Moustafa knikt instemmend. Hij heeft evenals nog één andere huurder bezwaar gemaakt tegen de eerste beslissing van de rechter, een besluit dat voorlopig lijkt ingehaald door de uitspraak in de tweede door Vestia aangespannen rechtszaak. 'Volgens een brief van de deurwaarder moet ik op 1 april mijn woning hebben verlaten. Maar als de anderen mogen blijven en ik niet, is er sprake van rechtsongelijkheid.' Moustafa moet niet aan verhuizen denken. 'Uiterekend in het eindexamenjaar van mijn oudste dochter. Nee, dat gaat echt niet.'

Iedereen in de buurtwinkel is het erover eens: Vestia probeert doelbewust tweedracht te zaaien in de Tweebosbuurt. Door bewoners tegen elkaar uit te spelen, wil de corporatie het verzet breken. De corporatie die toch al een, om het zacht uit te drukken, twijfelachtige reputatie heeft. Vestia, dat is immers de corporatie van de met geld van de huurders speculerende Erik Staal. De corporatie die met talloze miljoe-

nen 'speelde' en de schuldenlast tot in de miljarden zag oplopen. Vestia is de corporatie die door andere corporaties in het land overreid wordt gehouden en intussen alweer worstelt met een tekort van 180 miljoen euro. Daarom wil Vestia goedkope huurwoningen slopen en vervangen door huizen in het duurdere segment. Daarom ook heeft Vestia aangekondigd 10.000 woningen te willen verkopen: in Rotterdam, Delft en Zoetermeer.

Fijne plek

De Tweebosbuurt bevindt zich in de Afrikaanderwijk, die valt onder het stadsdeel Feijenoord. De Afrikaanderwijk werd rond 1900 gebouwd om havenarbeiders te huisvesten. Het is een fijne plek om te wonen. Gemakkelijk bereikbaar met het openbaar vervoer, de fantastische Afrikaandermarkt twee keer per week op loopafstand en een groene long van vijf hectaren waar ooit werd gevoetbald – onder meer door Feyenoord in de periode 1908-1917. Alle voorzieningen bevinden zich onder handbereik, de botanische tuin vormt een attractie op zich en de voormalige Johan van Oldenbarnevelt HBS uit 1920, in de stijl van de Amsterdamse School/Dudok, kreeg er een herbestemming als moskee.

Grarda Pelger heeft alle ontwikkelingen en veranderingen, zoals de komst van grote

groepen allochtone Nederlanders, van nabij meegemaakt. Zij zit er al van kinds af aan met de neus bovenop. 'Kom maar naar boven', roept zij als de verslaggever van de Tribune samen met de onvermoeibare actieleider Menno Janssen bij haar op de koffie gaat, in haar keurig onderhouden bakstenen woning aan de Hilledijk. Grarda is een kwieke dame van 80, uitgegroeid tot icoon van actievoerend Tweebos. Ze is even verderop geboren en verhuisde op haar zevende naar de Hilledijk. De ouderlijke woning werd haar huis voor de rest van haar leven.

Krakers

Hoewel ze eerlijk toegeeft dat de onzekerheid haar weleens naar de keel grijpt, zal Grarda haar verzet niet staken. 'Vestia doet er alles aan om onze buurt slecht af te schilderen en te laten verpauperen, maar kijk eens om je heen. Wat is er mis met mijn woning?' Helemaal niks dus. De steile trap neemt Grarda zo lang het gaat voor lief, achteruit naar beneden lopend. Boven in haar knusse woonkamer tikt een grote staande klok, een erfstuk, er staan foto's van haar dochter en twee kleinkinderen op het dressoir en de fauteuils zitten comfortabel. De zelfgebakken cake smaakt lekker en Grarda Pelger is een vriendelijke gastvrouw met een ijzeren wil. Het steekt haar dat haar buurtje aan zijn lot wordt overgelaten, dat Vestia verlaten

Sloopactivist Menno Janssen aan tafel bij Grarda Pelger.

SP'ers Taylan Cicek en Bert Peterse in gesprek met buurtbewoners.

‘De stress gaat je niet in de koude kleren zitten’

woningen meteen ontoegankelijk maakt om toch vooral de schijn van een deplorabele situatie hoog te houden. ‘Ik ben blij dat hier een groep krakers is neergestreken. Aardige lui die er iets van willen maken en de boel bewoonbaar houden.’

Grarda Pelger heeft nadat ze een keer op televisie te zien was fans in heel Nederland. Ze kreeg laatst zelfs een bos bloemen van een man uit Amsterdam. Hoe Vestia omgaat met iemand als mevrouw Pelger stuit menig- een tegen de borst: respectloos en gespeend van elk inlevingsvermogen.

‘Ik heb hier altijd met veel plezier gewoond en moet er niet aan denken dat ze mij dwingen om te verkassen. Dit was een hechte buurt met een sterke sociale samenhang. De mensen keken naar elkaar om, ook al waren er meer dan twintig nationaliteiten. Ik zie ze nog komen, mijn nieuwe burens: een Turkse moeder en vijf kinderen. Haar heb ik Nederlands geleerd en de kinderen heb ik twaalf jaar lang geholpen met hun huiswerk. Dat is geen verdienste, ik deed het graag. Zo gingen wij in Tweebos met elkaar om. Dat Vestia dat allemaal van de kaart wil vegen, is hardvochtig.’

‘Dat gaat me niet nog een keer gebeuren’

Grarda Pelger maakte ooit al een gedwongen vertrek mee. ‘Wij hadden een bescheiden huisje op een camping in Voorthuizen op de Veluwe, totdat we na veertig jaar onze biezen konden pakken. De grond werd verkocht en was voor ons onbetaalbaar. Er moesten zo nodig luxe bungalows voor in

de plaats komen. Zo raakten wij zomaar ons mooie plekje kwijt. Dat gaat me niet nog een keer gebeuren.’ Ze verloor bij die dubieuze transactie ook nog eens haar baantje: Grarda gaf jarenlang aerobics in het zwembad van hun vakantiepark.

Als het haar te veel dreigt te worden, is er altijd Menno Janssen of een andere actievoerder om haar erdoorheen te slepen. En anders leest ze nog maar eens het kaartje van nicht Paula: “Lieve tante Grarda, hartelijk gefeliciteerd, u mag blijven. Wie had dat gedacht. Vestia vast niet. Eerlijk vertellen hoe het werkelijk zit, is gelukkig nog steeds lonend. Geniet van deze overwinning en vooral van een heerlijk thuis.”

‘Vestia kan me wat’

Terug naar de buurtwinkel, waar bewoners en sympathisanten speculeren over de ontstane situatie. Niet de Tweebosbuurt, maar Vestia staat nu met de rug tegen de muur. Wat wil de corporatie bereiken met het hoger beroep? Zolang de procedures lopen, mag er in elk geval niet worden gesloopt. Gaat Vestia de portemonnee trekken om de blijvers met geld over de streep te trekken en te verleiden het huurcontract te ontbinden? Mirjam Dobber woont samen met man Edwin, 28 jaar werkzaam in de haven en nu tobkend met een versleten rug, en zoon Damiën in een portiekflat in de Martinus Steijnstraat. Ze is heel tevreden met haar woning en staat open voor een eventuele opknapbeurt mocht dat nodig blijken te zijn. Maar slopen... onbestaanbaar!

‘Reken maar dat wij tot het gaatje gaan, Vestia kan me wat. Ze hebben ons nooit ergens bij betrokken. Ze denken dat ze over ons heen kunnen walsen, laat me niet lachen. Als een corporatie zo onfatsoenlijk met zijn huurders omgaat, kunnen ze lik op stuk krijgen.’

Iemand komt binnen met een stapel posters, ontworpen door de krakers die hun bondgenoten zijn geworden. “Dit is de wijk die het tij van de woonwaanzin kan keren.” Ze zijn het met elkaar eens: de krakers gaan leegstand tegen en verhogen de leefbaarheid. Een hoopgevende gedachte, vinden ze.

Woonrevolutie

Begint de woonrevolutie in de Tweebosbuurt? Taylan Cicek, raadslid en verbindingsman van de SP-afdeling die de bewoners in woord en daad bijstaat, schetst het grotere verband. ‘Volgens de veel bekritiseerde woonvisie van de gemeente moeten tot 2030 12.000 woningen in de sociale sector tegen de vlakte. Met de ontwikkelingen in Tweebos komt sloop, waar dan ook in Rotterdam en misschien wel in de rest van Nederland, heel moeilijk te liggen. Want bij elke poging tot slopen kan worden verwezen naar de jurisprudentie over de houding van Vestia in Tweebos. Verliest Vestia het hoger beroep – en daar gaan wij van uit – dan kan dat enorme gevolgen hebben voor het nationale woonbeleid.’

Vestia heeft aangegeven nogmaals met de bewoners in overleg te willen treden om ‘te redden wat er te redden valt’. Menno Janssen, eerder aanvoerder van identieke acties in Crooswijk en nu de steun en toeverlaat

De bewoners nemen op zijn Rotterdams geen blad voor de mond.

‘De rollen zijn omgedraaid’

van de groep Tweebossers die van geen wijken willen weten: ‘Overleg ja, maar wel onder onze voorwaarden en zeker niet met individuele bewoners. Wij bepalen het tempo. Vestia moet onmiddellijk stoppen met het onbewoonbaar maken van leeggekomen woningen en de gettovorming die daar het gevolg van is. Vertrokken bewoners moeten de kans krijgen terug te keren en tijdelijke bewoners, de flexers, moeten er minimaal één tot twee jaar kunnen blijven. Ook de huurders die hun rechtszaak verloren, hoeven niet weg en politiemensen, leraren en jongeren zijn welkom als nieuwe buurtbewoners. Vestia doet er goed aan de vier Tweebosblokken voor één euro te verkopen aan een eigen corporatie van de bewoners.’

Zo, daar kan Vestia het mee doen.

‘De sociale structuur is hier altijd hecht geweest’

Als het tijdens de gesprekken in de buurtwinkel, waarvan overigens de huur dreigt te worden opgezegd, gaat over de rol van de gemeente komt het stoom bij sommigen uit de oren. ‘Ze laten Tweebos bewust verslonzen, de straten worden niet meer geveegd.’ Of: ‘Ze willen dat wij plaatsmaken voor sociale stijgers, want dat zou goed zijn voor een evenwichtige samenstelling van de bevolking van Zuid. Sociale stijgers, wat zijn dat? En wie zijn wij dan in de ogen van de gemeente? De sociale structuur in onze buurt is altijd hecht geweest. Wij keken naar elkaar om, waar je ook vandaan kwam. Dat laat je toch niet slopen! Knap het op, in het

ene geval met een grondige renovatie en in het andere geval met een lik verf.’

Nel ten Boden woont er zelf niet, maar komt wel vaak langs om haar betrokkenheid te tonen. Nel heeft een bureau voor belevingsonderzoek en onderzocht het imago van de Tweebosbuurt, voor en na de eerste sloopbrieven van Vestia en de daarmee in gang gezette leegloop. ‘Ik heb met 340 bewoners gesproken. In de Tweebosbuurt waren altijd sterke sociale verbanden. Mij viel de gemiddeld lange woonduur op. En wat mij ook frappeerde, waren de informele zorgpatronen, de ouderwetse burenhulp en de mantelzorg door kinderen die na de gezinsherenigingen onder de gastarbeiders werden geboren. Zij bleven en gingen voor hun ouders zorgen. Het is toch te gek voor woorden dat die structuur wordt ontmanteld omdat Zuid zo nodig vooruit moet. Ze ontnemen deze mensen elk perspectief, het is ongekend.’

Tikkende tijdbom

Het wachten is nu op de behandeling van het hoger beroep. Belangrijk – en meer dan een strohalm – zijn de overwegingen van de rechter. Die stelde namelijk dat Vestia geen verlies lijdt op de exploitatie van de Tweebosbuurt en dat de slechte bouwkundige staat niet is vastgesteld. De rechter hekelde het buitenspel zetten van de bewoners door Vestia en benadrukte dat de woningcorporatie ver is afgedreven van haar wettelijke kerntaak, het zorgen voor betaalbare huisvesting. SP-volksvertegenwoordiger in de Rotter-

damse gemeenteraad Taylan Cicek: ‘De gemeente stuurt de corporaties, dus ook Vestia, aan met prestatieafspraken en heeft er alle belang bij dat sloop en nieuwbouw doorgaan. Het rijk doet voor een bedrag van 130 miljoen euro mee met de beoogde verbeteringen in heel Rotterdam-Zuid, tenminste als de gemeente hetzelfde bedrag neertelt. De belangen zijn heel groot, dit is een tikkende tijdbom. De Tweebosbuurt neemt in dit krachtenveld een cruciale positie in.’

Wien Dobber zegt het nog maar een keertje: ‘Ik laat me door niemand mijn huis uitzetten.’ Actieleider Menno Janssen: ‘Hoe moeilijk het ook kan zijn, houd vol, laat ze je niet op de knieën krijgen.’

De vlammen van het activisme in de Tweebosbuurt zijn overgeslagen naar de wijk Oudeland in Rotterdam-Hoogvliet. Oudelanders zijn al op koffie geweest bij het bewonerscollectief en putten hoop uit de streep die de rechter door de rekening van Vestia zette. Hun flatwoningen, verdeeld over zeven complexen, staan op de nominatie om te worden gesloopt om zo plaats te maken voor dure koopwoningen. Een gruwelijke gedachte. In Hoogvliet zeggen ze het de Tweebossers dan ook al na: ‘Slopen is bezopen.’ •

tekst Robin Bruinsma
foto's Wiebe Kiestra

foto Wikimedia

Massale demonstraties in Bagdad, oktober 2019.

> IRAAKSE JONGEREN OP BEZOEK

Eind januari heeft een delegatie jongeren van de Iraakse communistische partij de SP bezocht. In partijkantoor De Moed spraken zij over de grootschalige protesten waaraan zij in Irak deelnemen, en die met geweld worden onderdrukt. In de afgelopen maanden zijn volgens Amnesty International duizenden betogers vermoord, verwond en zonder reden opgepakt. Alleen al in de week van het bezoek werden 12 betogers gedood. Onze gasten wilden dan ook niet met naam en foto in de Tribune, zelfs dat is te gevaarlijk.

Zij legden uit dat de overkoepelende boodschap van de protesten is dat de bemoeienis met Irak, door zowel de VS als Iran, moet stoppen. De massale protesten vloeien voort uit eerdere protesten van jongeren, in 2011 en 2015. Het parlement is machteloos; parlementariërs van de communistische partij hebben hun zetel opgegeven omdat het parlement volgens hen etnisch en religieus sektarisme en het geweld legitimeert. Vreedzame demonstranten worden lukraak opgepakt door de politie en door pro-Iraanse milities en vervolgens gemarteld of zelfs vermoord.

De jongeren zien in de protesten het bewijs dat veel Irakezen nu echt af willen van het sektarisme, dat is opgelaaaid na de westerse inval in Irak. In een besloten zitting met SP-Kamerlid Sadet Karabulut in de Tweede Kamer vroegen de Irakezen om Nederlandse solidariteit. Zij noemden daarbij Noorwegen als voorbeeld, dat een positieve rol speelt bij publiciteit en diplomatieke druk op de Iraakse regering. Die druk moet leiden tot onderzoek naar de repressie, moorden en verdwijningen.

foto SP Hilversum

> HOUD DE OREN OPEN

Jarenlang zijn omwonenden van supermarkt Hoogvliet in Hilversum Zuid slecht geïnformeerd over de verhuis- en bouwplannen van het bedrijf. Zowel bewoners op de huidige locatie als bewoners op de geplande nieuwe locatie zijn niet blij met de verhuizing. Daarom heeft de gemeenteraad de plannen afgelopen zomer naar de prullenbak verwezen, wegens gebrek aan draagvlak. Maar nu zijn er tóch weer plannen gerezen. Om nog eens jarenlange frustratie te voorkomen, heeft SP'er Wolter Raes namens de bewoners een Gouden Wattenstaaf aangeboden aan de ontwikkelaar van Hoogvliet. De boodschap: nu wél goed luisteren! Die toezegging kwam, en als altijd houdt de SP in de gaten of de oren ook inderdaad open blijven.

SLACHTHUISCHANDAAL

> MEER ONAFHANKELIJKE CONTROLEURS, ECHTE BOETES

Onthutsende beelden zijn het, die eind januari naar buiten kwamen van varkensmishandeling in slachthuizen. 'Er is iets structureel mis bij onze slachterijen', reageert SP-Tweede Kamerlid Frank Futselaar. Hij pleit voor meer cameratoezicht en échte sancties, in plaats van waarschuwingen: 'Nu gaat productiesnelheid te vaak boven veiligheid en dierenwelzijn. Met serieuze sancties kun je dat tegengaan. Wedden dat ze dan wél gauw diervriendelijker gaan werken? Heel cynisch, maar zo werkt het vaak wel.' Ook hekelte Futselaar de werkdruk en de positie van controleurs van de Nederlandse Voedsel- en WarenAutoriteit. Die controleurs worden betaald door het te

foto Pixabay / Larrebe Gracias

controleren bedrijf. Dat geeft een verkeerde verhouding. Futselaar: 'Hoewel er veel NVWA-controleurs hun werk prima doen, zien we uit onderzoek dat sommigen zich ook te veel inleven in de belangen van de slachterijen. En dat zijn niet de belangen van de dieren. De SP is ervoor dit geheel

los te trekken. Dat kan door een centrale algemene slachthuisheffing van alle slachthuizen te vragen en daarvan controles te bekostigen.' Daarnaast moeten er flink veel NVWA-controleurs bij; zij controleren niet alleen slachterijen maar ook de veiligheid van voedsel en andere producten.

foto Alphons Nieuwenhuis

> HUURAKKOORD GOED NIEUWS VOOR AMSTERDAMSE WONINGZOEKENDEN

Ook als Amsterdamse verpleegkundige of leraar moet je in de stad kunnen wonen, vindt de SP. Daarom heeft SP-wethouder Laurens Ivens in een akkoord met bouwers en particuliere vastgoedverhuurders geregeld dat er de komende jaren 10.000 huurwoningen bijgebouwd worden. Ivens maakte afspraken over grondprijzen en beperkte huurverhogingen. Het akkoord – gericht op woningen voor middeninkomens – bevat ook goed nieuws voor de Amsterdamse sociale huursector.

Om te voorkomen dat nieuwe sociale huurwoningen na een paar jaar duur verkocht worden, is de termijn dat deze huizen sociale huurwoningen moeten blijven verlengd tot 25 jaar.

Ivens: 'De bouw van deze woningen zal de woningnood nog niet oplossen, maar wel aanzienlijk verlichten. Ook bestrijden we hiermee de tekorten in het onderwijs en de zorg en zorgen we ervoor dat Amsterdam een gemengde stad blijft, waar plek is voor iedereen.'

> BLIKSEMSNEL ANTI-SCHIMMELSUCCES ALMERE

Tijdens het buurten in Almere Buiten werd het SP'ers in Almere al snel duidelijk: er was schimmeloverlast in veel woningen, van irritant tot ronduit schandig.

De Almeerse SP-voorzitter David de Vreede weet dat het soms slecht gesteld is met woningen, maar schrok toch weer van wat hij zag toen hij even binnengelaten werd in een kinderkamer die van onder tot boven onder de schimmel zat. 'Er slapen drie kinderen in een kamer vol met schimmel en dat is natuurlijk levensgevaarlijk. Die kinderen kunnen astma en bronchitis krijgen en in het ergste geval zelfs een longontsteking, wat natuurlijk zelfs dodelijke gevolgen kan hebben', zo vertelt De Vreede in een lokale krant.

Probleem groter

Het SP-succes maakte duidelijk dat het probleem in Almere groter is dan de twee straten waarmee het begon. Andere huurders in de stad namen contact op met de SP. De Vreede: 'Inmiddels begrijpen we dat meer woningcorporaties niet alert omspringen met schimmelproblemen. We krijgen berichten uit de hele stad. We gaan daar een zwartboek over opstellen.'

foto SP Velp

> VELP: METEN IS WETEN

Een snelfietsroute van Arnhem naar Dieren: dat klinkt goed. In Velp, waar de route doorheen loopt, vindt de SP dat ook. Maar SP'ers denken niet alleen in

grote ideeën. Hoe pakt het in de praktijk uit? Zo kwam het dat begin februari een aantal mensen in rode jassen met rolmaten en aantekenblokken door Velp

toog. Is het veilig? Is er wel ruimte om hard te fietsen? Waar is ruimte om te parkeren? Wat vinden omwonenden ervan? Zodra de fietsplannen door Velp concreet worden, zal de lokale SP-fractie goed voorbereid zijn.

foto Wikipedia

> BEWONERS VERLOST VAN LODEN LEIDINGEN

Door loden leidingen hadden bewoners aan de Amsterdamse Kramatweg last van hoge loodwaarden in het drinkwater. Lood in het drinkwater is zeer ongezond. Maar binnen twee weken nadat de SP Amsterdam samen met de boze bewoners verhaal ging halen bij verhuurder Rappange, heeft deze toegezegd de leidingen te vervangen. Geen half werk ook: de werkzaamheden beginnen in februari en in de tussentijd kunnen bewoners op kosten van de verhuurder een loodfilter aanschaffen. De SP is hier blij mee, maar ook kritisch op de eerdere houding van Rappange. SP-fractievoorzitter Erik Flentge: 'Bewoners van Rappange werden lange tijd niet serieus genomen, terwijl zij dagelijks giftig leidingwater dronken. Ook de reactie die bewoners kregen toen zij verhaal gingen halen op het hoofdkantoor van Rappange, was onder de maat. Gelukkig is Rappange tot het besef gekomen dat het onacceptabel is om bewoners met loden leidingen te laten zitten. Ik feliciteer de bewoners met hun succesvolle actie. Laat het een voorbode zijn voor meer onderhoudswerkzaamheden aan het complex. Die zijn namelijk hard nodig.'

> WERKNEMERS PRATEN MEE IN GELDERLAND

Het bestuur van de Provincie Gelderland wil over een half jaar een nieuw plan klaar hebben voor de economie in Gelderland. Maar wie mag daarover meepraten? Op voorstel van de SP krijgen ook werknemers eindelijk een plek aan tafel als hierover gesproken wordt. Tot nu toe sprak het provinciebestuur vooral met bedrijven en gemeenten. Volgens SP-Statelid Mieke Hoezen moeten ook werknemers, vertegenwoordigd door de vakbonden, gehoord worden: 'We moeten niet alleen kijken naar de belangen van Gelderse bedrijven maar ook wat het economische beleid doet voor de werkgelegenheid en arbeidsomstandigheden.' Volgens de Gelderse SP zijn openbaar vervoer, woningen en voorzieningen zoals hulpdiensten zeker zo belangrijk voor een goede economie als logistieke voorzieningen, kennisuitwisseling en innovatiesubsidies.

Illustratie Pixabay

> OMGEVINGSWET SPROOKJE VAN ROZE WOLKJES EN HUPPELENDE KONIJNTJES

SP-senator Rik Janssen legt uit waarom de SP in de Eerste Kamer tegen de nieuwe Omgevingswet stemt. Die moet allerlei andere wetten vervangen en zo allerlei regels rondom water, lucht, bodem, natuur, infrastructuur, gebouwen en cultureel erfgoed vereenvoudigen. Vereenvoudiging klinkt goed, maar volgens Janssen is het zeer de vraag of het wel zo goed gaat uitpakken: 'Ik heb de Omgevingswet eerder de wet van roze wolkjes en huppelende konijntjes genoemd. Alles wordt mooier met de Omgevingswet – tenminste, als je er wegwijz in wordt en als iedereen het met elkaar eens is. Alles wat de afgelopen decennia door wetten, regels en jurisprudentie herkenbaar zwart-wit is geworden, wordt met de invoering van de Omgevingswet weer grijs gemaakt. Met alle nieuwe onzekerheden van dien.' In dat grijze gebied kunnen vooral grote bedrijven met dure advocaten, hoogopgeleiden en goed geïnformeerde mensen hun weg vinden.

> LEIDSE MINIMA MAXIMAAL GEPAKT

Minima in Leiden zijn de afgelopen tijd slachtoffer geworden van flinke bezuinigingen. Het einde van een declaratieregeling voor basisvoorzieningen kostte hen al 210 euro per jaar en de verlaging van de bijdrage aan de collectieve zorgverzekering nog eens zo'n

Het Sociaal-Cultureel Planbureau waarschuwt dat mogelijk de meeste mensen zich niet kunnen redden in deze onduidelijke situatie.

Ook de Ombudsman waarschuwt voor het sprookje van de zelfredzaamheid van mensen. 'Met de Omgevingswet treedt de overheid weer verder terug, de burger moet het zelf weer oppakken', licht Janssen toe. Het probleem wordt nog verergerd door het feit dat gemeenten nog lang niet klaar zijn voor de invoering van de wet. Janssen: 'Een jaar geleden gaf 46 procent van de gemeente-ambtenaren aan dat de eigen gemeente op koers lag. Vier maanden geleden was dat afgenomen tot 43 procent. Eenmaal ingevoerd wordt de Omgevingswet een wet die alle eigenschappen heeft van 'too big to fail': als hij niet blijkt te functioneren zitten we er toch aan vast, met een daaraan verbonden geldverslindend ICT-project.'

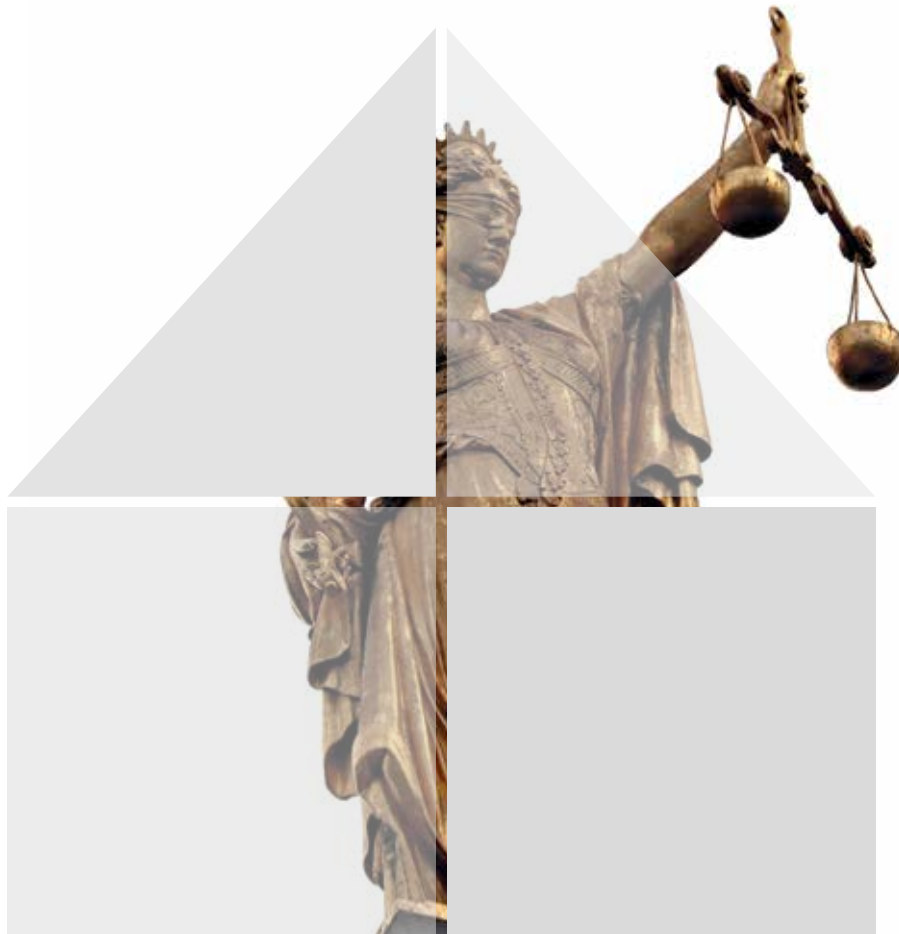
20 euro per maand. Dat kunnen deze mensen echt niet missen. Daarom gaan SP'ers in de Sleutelstad de deuren langs om de verhalen van getroffen minima op te tekenen. Al eerder steunde de SP een petitie door een stadsgenoot om de bezuinigingen terug te draaien.

> ONZEKER WERK SLECHT VOOR MENSEN ÉN ECONOMIE

Het aantal mensen met een onzeker inkomen groeit. Het zijn er in ons land nu al 3 miljoen. Dat is schadelijk voor de welvaart en de maatschappelijke samenhang. Deze stevige conclusies presenteerde de Commissie Regulering van Werk onlangs aan de Tweede Kamer. Kortom, het onderzoek van deze commissie bevestigt alles waar de SP al jaren voor waarschuwt. Voor SP-Tweede Kamerlid Bart van Kent is nu dan ook vooral de vraag: wat gaan we doen?

'We hebben niets aan een bange minister'

Van Kent: 'De bevindingen van de commissie kunnen voor de minister onmogelijk als een verrassing komen. Na drie jaar lang de problemen voor zich uit te hebben geschoven, moet hij nu snel aan de bak en eindelijk keuzes durven maken. We hebben niets aan een bange minister die alleen maar de grote bedrijven te vriend wil houden. Het is tijd voor meer zekerheid voor alle werkenden.' Ook de oplossingen die de commissie voorstelt zijn in lijn met waar de SP al langer voor strijdt. Mede op initiatief van de SP moeten bedrijven meer WW-premie betalen voor onzekere contracten, zodat onzeker werk niet te aantrekkelijk is voor de werkgever. Van Kent wil naar maximaal 10 procent onzeker werk, in plaats van de huidige 36 procent. Hij gaat van de aanbevelingen van de commissie concrete voorstellen maken: aanpakken van schijnzelfstandigheid, een goede arbeidsongeschiktheidsverzekering voor échte zelfstandigen en betere mogelijkheden voor een fatsoenlijk pensioen.

HEERLENSE PRIMEUR

EERSTE HUIS VAN HET RECHT EEN FEIT

Vorige maand is in Heerlen het allereerste Huis van het Recht gestart. Gebaseerd op een plan van SP-Tweede Kamerlid Michiel van Nispen en van de grond getild door SP-burgemeester Emile Roemer. 'Er moeten er nog veel meer komen.'

HET BESEF DAT er 'iets' moest komen, leefde al langer in Zuid-Limburg. Maar wat dat 'iets' precies zou moeten zijn, daar had niemand nog echt een beeld bij. Laat staan over de vraag hoe.

Jarenlang hebben opeenvolgende kabinetten bezuinigd op de rechtshulp. De eigen bijdragen voor mensen die een beroep doen op de rechtsbijstand zijn fors verhoogd, evenals de griffierechten. Ook werden de inkomensgrenzen voor rechtsbijstand steeds strenger. Tel daar nog een kaalslag in de sociale advocatuur bij op. Rode draad: voor mensen zonder topinkomens is het almaar

moeilijker geworden om hun recht te halen. Heerlens burgemeester Emile Roemer vertelt: 'In Heerlen verdween ook nog eens het kantongerecht naar Maastricht. Ik weet dat de president van de rechtbank in Maastricht, Peter Pulles, en de toenmalige burgemeester van Heerlen, Paul Depla, daar toen al bezorgd over waren en zich afvroegen of het mogelijk was om op lokaal niveau iets te doen. Dus dat daar behoefte aan was, was wel duidelijk. Toen ik naar Heerlen kwam, had ik ook al heel snel een afspraak met die rechtbank-president. Hij vroeg: 'Zie jij mogelijkheden om iets te gaan doen?' Toen dacht

ik meteen aan het plan van ons Kamerlid Michiel van Nispen over het Huis van het Recht. Dus ik zei: 'Laten we hier in Heerlen het eerste Huis van het Recht beginnen.' Prompt reisde Van Nispen naar Heerlen om een toelichting te geven. De rechtbank was enthousiast en Roemer ging aan de slag. 'We hebben een aantal mensen bij elkaar gezet van de gemeente, de rechtbank en het Juridisch Loket, want je moet ergens een centrale locatie hebben. Vervolgens zijn we driekwart jaar bezig geweest met alle voorbereidingen. Hoe moet het er uit komen te zien? Wie pakt de coördinatie? Welke

Een soort huisarts van de juridische wereld

partners moeten er meedoen? Hoe moet het gaan werken? Dat hebben we allemaal in een convenant gezet. Ondertussen kaartte Michiel het aan in Den Haag bij de minister. Ook die bleek enthousiast en dat heeft het hier allemaal nog versneld. Zo hebben we het convenant kunnen opstellen en alle partners die belangrijk zijn doen mee: de gemeente, de rechtbank, de woningcorporaties, het Juridisch Loket, de reclassering, kinderbescherming, Veiligheidshuis, noem maar op.'

EERSTE HULP

Het plan voor het Huis van het Recht is zo'n twee jaar geleden door Michiel van Nispen ontwikkeld. De grondgedachte is dat in een rechtsstaat iedereen zijn of haar recht moet kunnen halen en daarbij in ieder geval de hulp zou moeten krijgen die nodig is. Uit het plan: "Mensen hebben niet alleen op papier rechten, het is van groot belang dat die rechten ook geëffectueerd kunnen worden. Soms bestaan die rechten eerst en vooral uit het krijgen van de juiste begeleiding om uit een probleemsituatie te komen. Maar hoe moet dat? Waar moet je zijn als jou iets overkomt, als je hulp nodig hebt, als je belazerd bent of een ander geschil hebt?" In een Huis van het Recht kunnen mensen met juridische of maatschappelijke problemen terecht: dichtbij, laagdrempelig en betaalbaar. Hoewel mensen terecht veel vertrouwen in rechters hebben, zo stelt het plan voorts, zegt dat feit nog niet zo veel over de manier waarop mensen hun recht moeten zien af te dwingen. Het beeld is toch vooral dat juridische procedures ingewikkeld zijn, lang duren, veel geld kosten en vaak niet

voor echt duurzame oplossingen zorgen. Dat beeld is helaas vaak terecht. Sluimerende geschillen die niet worden opgelost zijn een grote ergernis voor mensen, het raakt hen in hun dagelijks leven en hun gezondheid. De Huizen van het Recht moeten een Eerste Hulp bij sociaal-juridische vraagstukken worden. Een soort huisarts van de juridische wereld.

In Heerlen is het Huis van het Recht in januari gestart. Het is gevestigd in de vestiging van het Juridisch Loket in Heerlen. Naar verluidt zijn er binnen veertien dagen al drie

zaken in onderzoek genomen. Als burgemeester kan Roemer niet op de inhoud van die zaken ingaan. 'Maar', zo wil hij wel kwijt, 'als het om zaken gaat die geschikt zijn voor het Juridisch Loket, dan weet je in principe al dat het om multi-complexe problematiek gaat. Dus dat er niet één enkel dingetje speelt, maar meerdere zaken en dat het geheel vanuit meerdere invalshoeken bekeken moeten worden. En waarbij het mogelijk verstandig is dat er ook een uitspraak van de rechter aan te pas komt. Voorbeeld. Je hebt een gezin dat in de financiële problemen zit en een woningcorporatie die zegt: we

Het startsein van het eerste Huis van het Recht werd gegeven in aanwezigheid van minister Sander Dekker van Rechtsbescherming, Heerlens kartrekker en burgemeester Emile Roemer, de Limburgse rechtbankpresident Peter Pulles en de bedenker SP-Kamerlid Michiel van Nispen.

‘We kunnen zo een hoop maatschappelijke ellende besparen’

willen ze eigenlijk uit het huis zetten. Maar de hulpverleners komen er ook achter dat er grote problemen zijn met een van de kinderen. Dan zou het verstandig kunnen zijn dat een kinderrechter of de jeugdzorg eraan te pas komt. In zo'n situatie helpt een uithuiszetting totaal niet, omdat er nog andere problemen zijn. In zo'n geval kan een rechter zeggen: én ik schort de uithuiszetting op én ik wil dat de kinderbegeleiding gaat kijken en een oordeel velt over de vraag of er jeugdzorg moet komen. Een rechter kan dat op zo'n moment bepalen, in het belang van het kind en het gezin. Het mooie is: in het convenant is afgesproken dat als zo'n zaak voor de rechter moet komen, dat het dan ook geen maanden gaat duren maar direct in Heerlen gaat plaatsvinden. Dus er gaan dan hooguit een paar dagen overheen.'

KLEIN DORP

Is het toeval dat Heerlen, dat sociaal-economisch niet bovenaan de lijstjes staat, de primair heeft? Roemer: 'Wat een vooroordeel! Dit soort complexe zaken komt in iedere stad voor. En helaas kan het ook zomaar een gezin in een klein dorp overkomen. De problematiek zegt niks over waar je woont. Eigenlijk zou er op elke 60.000 inwoners een Huis van het Recht moeten komen. Kijk, de problematiek zit overal, een probleem komt vaak niet alleen. Vaak zie je dat niet alleen de jeugdzorg eraan te pas moet komen, maar ook de juridische ondersteuning en de schuldsanering, de verslavingszorg. Heel vaak spelen er meerdere dingen tegelijk, waardoor mensen niet meer uit de problemen komen. Dan kan zo'n integrale kijk op de zaak, inclusief een uitspraak van de rechter, echt de hulpverlening versnellen.'

Michiel van Nispen, de geestelijk vader van het Huis van het Recht, toont zich uitermate verguld met de ontwikkelingen in

Heerlen. 'Omdat het gaat over de toegang tot het recht, en het ons opvalt dat heel veel mensen daar een probleem mee hebben. Wij hebben het in Nederland allemaal heel ingewikkeld georganiseerd en soms weten mensen niet waar ze het zoeken moeten. Wat wij willen is dat mensen geholpen worden bij het vinden van een oplossing voor hun maatschappelijke of juridische problemen.' Hij wil maar zeggen: het Huis van het Recht kan beduidend bijdragen aan die oplossing. 'Om te beginnen: mensen uit Heerlen moesten in Maastricht naar de rechter. Nu komt de rechter naar Heerlen toe. Eigenlijk willen we dat alle hulp en voorzieningen die je nodig hebt onder één dak zitten, zodat mensen niet meer van het kastje naar de muur worden gestuurd. Kortom: zodat mensen, als ze meer problemen hebben, maar naar één loket hoeven. Het is niet een oplossing voor alles, maar het is in potentie wel een probleem dat mensen soms niet weten waar ze naartoe moeten. Moet je nou naar het Juridisch Loket, naar een advocaat, naar de rechtbank of naar de gemeente als je schulden hebt? Het is mooi dat je met meerdere hulpvragen bij een punt terecht kunt.'

AAN DE BAK

Minister Dekker van Rechtsbescherming sprak van een 'een radicaal plan', toen hij het

over het Huis van het Recht had. 'Dat was bedoeld als een compliment,' zegt Van Nispen, 'want hij is hier wel voor. Hij bedoelde radicaal door de structuren heen, zoals we die nu hebben. Maar wel vanuit de rechtzoekende gedachte, geredeneerd vanuit de positie van de mensen met een probleem. Oplossingsgericht dus.'

En hoe zit het met de kosten? 'Het Huis van het Recht brengt geen nieuwe structuren. We hebben het bijvoorbeeld over rechters die toch al in dienst waren van de rechtspraak en over mensen bij de gemeente die toch al in dienst waren bij de gemeente. De gemeente zorgt voor huisvesting. In Heerlen is dat het Juridisch Loket, maar het kan ook een bibliotheek zijn, of een leegstaand stadskantoor. Als je over kosten spreekt, is het volgende interessant: onze veronderstelling is nou juist, dat als je problemen van mensen in een vroegtijdig stadium oplost, dus vóór ze geëscaleerd zijn, dat de hele maatschappij een besparing oplevert. Een hoop maatschappelijke ellende kunnen we zo besparen.'

Zijn Huizen van het Recht het antwoord op de landelijke bezuinigingen op de rechtsstaat? 'Twee dingen', zegt Van Nispen gedeceideerd. 'Eén: dit is wél een antwoord op de onverantwoorde schaalvergroting uit het verleden. In Heerlen dus het weghalen van die kantonrechter. Twee: dit is niét het alternatief voor bezuinigingen. Wij zijn het op geen enkele manier eens met de bezuinigingen van Dekker. Dus we moeten zeker fors investeren in de sociale advocatuur – en tegelijkertijd hebben we behoefte aan veel meer Huizen van het Recht. Maar het een heeft wel met het ander te maken. Het recht is heel ontoegankelijk geworden: het is én ver én duur én ingewikkeld. Dus moeten we als SP aan de bak. En dat doen we dan ook.'

tekst Rob Janssen

Khachi Zoulikha, de moeder van Nasser Zafzafi, toont Sadet Karabulut en Lilian Marijnissen de kamer van haar zoon.

Begin januari brachten SP-fractievoorzitter Lilian Marijnissen en SP-Tweede Kamerlid Sadet Karabulut een kort maar intensief bezoek aan de stad Al Hoceima, in het noorden van Marokko. Niet zomaar: Al Hoceima was het hoofdpodium van de massale vreedzame demonstraties van drie jaar geleden. De demonstraties – bekend onder de naam Hirak-beweging – werden hard neergeslagen.

TOEN EN NU TOONT de SP zich solidair met de bewoners van het Rif-gebied die heel terecht eisen hadden: verbetering van de leefomstandigheden van de Riffijnen en een einde aan de corruptie. De directe aanleiding voor de Hirak-beweging was de dood van een visser die geen smeergeld aan de politie wilde betalen en verpletterd werd in een afvalcontainer. Het gebied wordt al jaren achtergesteld door de regering. Een van de concrete eisen is een ziekenhuis, ter verbetering van de zorg. Mede als gevolg van een Spaanse gifgasaanval op burgerdoelen in de jaren twintig van de vorige eeuw (toen de Riffijnen een antikoloniale strijd voerden), lijden veel mensen er aan kanker.

Strijd voor rechtvaardigheid

Karabulut en Marijnissen bezochten onder meer activisten, advocaten, mensenrechtenorganisaties, politici, vakbondsleiders, ex-politieke gevangenen en een historicus. En ouders van politieke gevangenen, waaronder die van de bekendste politieke gevangene, Nasser Zafzafi, het gezicht van de Hirak-

beweging. Hij is opgepakt nadat hij een imam bekritiseerde die zich tegen de protesten had uitgesproken en veroordeeld tot twintig jaar cel. In een brief van Nasser, gericht aan de SP-delegatie en voorgelezen door zijn vader Ahmed Zafzafi, bedankt hij de SP voor de steun. Ook vraagt hij ons de strijd voor rechtvaardigheid in Nederland door te zetten.

Martelingen

Emotioneel is ook de ontmoeting met ex-gevangenen uit de Hirakbeweging. Het zijn jongeren die destijds zijn opgepakt of ontvoerd. De martelingen die ze tijdens hun gevangenschap ondergingen, waaronder geweld, slechte zorg en slaapprohouding, hebben zichtbaar trauma's veroorzaakt. Tijdens gesprekken met hen en anderen wordt bevestigd dat de mensenrechtensituatie in Marokko de afgelopen jaren nog verder verslechterd is.

Druk

Op vragen van de SP-delegatie wat wij

in Nederland kunnen doen, komt van alle gesprekspartners hetzelfde antwoord: 'Druk, druk en nog meer druk.' Maak het zichtbaar en stel het aan de kaak. Sadet Karabulut en Lilian Marijnissen hebben bij terugkomst in Nederland dan ook meteen een serie kritische vragen gesteld aan minister Blok, van Buitenlandse Zaken. Over martelingen, over het steunen van mensenrechtenorganisaties en ook over de mogelijkheden om vanuit de EU investeringen in het Rif-gebied te stimuleren.

De brief van Nasser hebben ze uiteraard beantwoord. Karabulut en Marijnissen steken hem een hart onder riem en schrijven onder meer: "Je staat beslist niet alleen en inspireert velen die strijden voor een betere wereld. Ieder mens heeft recht op een waardig bestaan, zo is ook onze overtuiging." •

tekst Jip van Dort en Diederik Olders
foto Jip van Dort

HAAL HET ONDERWIJS UIT HET SLOB!

Leraren kwamen op 30 en 31 januari massaal in actie. Meer dan vierduizend scholen deden mee aan de lerarenstaking. De SP strijdt al jaren voor hogere lonen voor leraren, minder werkdruk en kleinere klassen. Schouder aan schouder met leraren op het Lange Voorhout in Den Haag, op de Dam en in De Kuip, maar ook in het parlement, tegen het beleid van minister Slob.

Een kleine greep uit de vele voorstellen van SP-woordvoerder Primair en Voortgezet Onderwijs Peter Kwint in de Kamer heeft gedaan. Mét de uitslagen van de stemmingen. Verrassend? Oordeel zelf.

tekst Lesley Arp

VOORSTELLEN EN STEMMINGEN

VOORSTEL 1 miljard per jaar extra voor hogere lonen in het basisonderwijs en voortgezet onderwijs (550 miljoen voor het dichten van de loonkloof tussen primair en voortgezet onderwijs en 450 miljoen voor een generieke salarisverhoging), door de bankenbelasting te verhogen. Ingediend bij de vaststelling van de begroting van het ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap voor 2020.

VOOR SP, Partij voor de Dieren, DENK

TEGEN VVD, PVV, CDA, D66, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, 50PLUS, SGP, Forum voor Democratie.

UITSLAG VERWORPEN

VOORSTEL 700 miljoen erbij voor het basisonderwijs, door de bankenbelasting te verhogen. Ingediend in 2017, toen PO in Actie 1,4 miljard eiste maar het kabinet slechts de helft van dit bedrag toezegde.

VOOR GroenLinks, SP, PvdA, Partij voor de Dieren, DENK

TEGEN VVD, PVV, CDA, D66, ChristenUnie, 50PLUS, SGP, Forum voor Democratie

UITSLAG VERWORPEN

VOORSTEL Verhogen van de laagste salarisschaal in het basisonderwijs (kosten 500 miljoen). Voorstel was om dit te bekostigen uit de algemene middelen, aangezien er destijds (in 2017) sprake was van een begrotingsoverschot.

VOOR PVV, SP, Partij voor de Dieren, 50PLUS, DENK, Forum voor Democratie

TEGEN VVD, D66, CDA, GroenLinks, PvdA, ChristenUnie, SGP

UITSLAG VERWORPEN

VOORSTEL Geld dat gereserveerd is voor onderzeeboten inzetten om het lerarentekort aan te pakken.

VOOR GroenLinks, SP, PvdA, Partij voor de Dieren, DENK

TEGEN VVD, PVV, CDA, D66, ChristenUnie, 50PLUS, SGP, Forum voor Democratie

UITSLAG VERWORPEN

Peter Kwint tijdens de lerarenstaking eind januari.

foto Sandra Beckerman

VOORSTEL Problematiek rond lerarentekort in kaart brengen en landelijk registreren.

VOOR PVV, D66, GroenLinks, SP, PvdA, Partij voor de Dieren, 50PLUS, DENK, Forum voor Democratie

TEGEN VVD, CDA, ChristenUnie, SGP

UITSLAG AANGENOMEN

VOORSTEL De doorstroming van onderwijsassistenten stimuleren en vergemakkelijken, zodat zij minder kosten hoeven te maken om leraar te worden.

VOOR CDA, D66, GroenLinks, SP, ChristenUnie, Partij voor de Dieren, 50PLUS, SGP, DENK

TEGEN VVD, PVV, PvdA, Forum voor Democratie

UITSLAG AANGENOMEN

VOORSTEL Afspraken met schoolbesturen maken om het gebruik van uitzendbureaus tot een absoluut noodzakelijk minimum te beperken, aangezien daardoor miljoenen aan belastinggeld in de zakken van private ondernemingen verdwijnen.

VOOR VVD, PVV, CDA, D66, GroenLinks, SP, PvdA, ChristenUnie, Partij voor Dieren, 50PLUS, SGP, DENK

TEGEN Forum voor Democratie

UITSLAG AANGENOMEN

FOTO PRIJS PAUL PETERS

De Paul Peters Fotoprijs is een initiatief van de SP en maakt deel uit van de Zilveren Camera. De speciale prijs is ingesteld als eerbetoon aan de in 2017 overleden Paul Peters, die een grote reputatie genoot als organisator én huisfotograaf van de SP. De Paul Peters Fotoprijs is bedoeld als stimulans voor de sociaal geëngageerde fotojournalistiek in ons land. Maatschappelijke betrokkenheid speelt een doorslaggevende rol bij de beoordeling van de inzendingen. De winnaar ontvangt een bedrag van 2500 euro plus de opdracht voor een zelf in te vullen fotoproject voor de SP.

IN DE BAN VAN HILMANO

VERSLAAFD AAN DRUGS EN ELKAAR

Sabine van Wechem is de winnaar van de Paul Peters Fotoprijs 2019. Na Selma van der Bijls fotoserie *Geluk(t)*, over de hereniging van vluchtelingen op Schiphol (2017), en Ernst Coppejans' *Sold*, over slachtoffers van mensenhandel (2018), maakte dit jaar Van Wechems serie *In de ban van Hilmano* de meeste indruk op de jury.

SABINE VAN WECHEM ONTMOETTE Hilmano van Velzen op straat, toen zij als onderdeel van haar studie aan de Fotoacademie in Amsterdam portretten maakte van willekeurige mensen. Ze werd meteen gegrepen door de persoonlijkheid van Hilmano, die toen nog dakloos was, maar wel al gedichten schreef.

Hilmano ontmoette de gescheiden moeder van drie kinderen Iris, en de twee zielsverwanten werden elkaars geliefden. Ze kregen de beschikking over een huisje in de Jordaan, waar ze sindsdien de meeste tijd doorbrengen. Altijd in elkaars gezelschap en vaak onder invloed van cocaïne. Ze zijn verslaafd aan drugs en aan elkaar. 'Daar gaat mijn serie ook over', zegt Sabine van Wechem. 'Ik zie hun liefde en hun verslaving, ik zie twee mensen die ondanks alles toch hun eigen weg in het leven hebben gevonden.'

Ze won het vertrouwen van Hilmano en Iris. Zij laten Sabine overal bij toe: ook als ze cocaïne gebruiken (in hun woorden 'wit'), verdrietig of goedgeluimd zijn, de liefde bedrijven, ruzie maken of door twijfels overmand in hun schulp kruipen. Ze zit het tweetal op de huid, verteert en verwart met haar portretten, schakelt

tussen zacht en rauw en laat Hilmano en zijn muze Iris in hun waarde. Ze toont respect voor, en compassie met, de twee mensen over wie ze uiteindelijk een fotoboek hoopt te maken.

Sabine van Wechem is heel blij met de Paul Peters Fotoprijs, voor haar een belangrijke erkenning en een bevestiging voor haar manier van fotograferen. 'Ik had ook ingezonden voor de categorie Personen in het Nieuws van de Zilveren Camera, maar vind het fantastisch dat het deze prijs is geworden. Ik probeer in mijn fotowerk alles uit te drukken waar de Paul Peters Fotoprijs voor staat. Ik ben gefascineerd door mensen die in vaak barre sociale omstandigheden toch hun eigen vrijheid weten te vinden.'

Voor de langere termijn is ze bezig met een reeks over de favela's in Rio de Janeiro. Wat en wie ze voor de SP gaat fotograferen, weet ze nog niet: 'Ik heb nog geen tijd gehad om daar goed over na te denken, het moet eerst maar eens goed tot me doordringen dat ik heb gewonnen.'

tekst Robin Bruinsma

Alle winnende foto's van de Zilveren Camera zijn tot en met 22 maart te zien in Museum Hilversum.

De overige genomineerden waren Marijn Fidder met *Stoute Cellen*, een fotoserie over kinderen met kanker, en André Bakker met *Defilé door het Dorp*, over de traditionele schutterijen in een vergrijzend Limburg.

LINKSVOOR **TRAININGSPAKKEN EN BONTMUTSEN**

Justin Veldhuis (18) studeert in Enschede en is contactpersoon van ROOD Zutphen. 'Ik woon nog bij mijn ouders, om geen studieschuld op te bouwen. Ik heb het er prima naar mijn zin. Zutphen is mooi en gezellig. Wat je er echt zou moeten zien? Een heel oud koffiehuisje in de binnenstad: De Pelikaan. Ze branden er hun eigen koffiebonen en schenken de lekkerste koffie. En overal in de stad zie je gedichten van Ida Gerhardt.'

tekst Daniël de Jongh
foto Karen Veldkamp

› **Hoelang ben je al lid van ROOD en de SP?**
'Sinds 2018. Ik zocht op internet naar informatie over politieke jongerenorganisaties. Mijn overbuurman had me namelijk uitgenodigd om eens bij de Jonge Socialisten te komen kijken, hij is fractievoorzitter van de PvdA in Zutphen. Maar ik kwam een oud filmpje van ROOD tegen en was zo enthousiast dat ik meteen lid werd.'

› **Dat moet wel een bijzonder filmpje zijn geweest dan.**
'Het ging over een actie van ROOD Zutphen voor verlichting bij de skatebaan. Ik vond het een lekker brutaal clubje. Samen met de skaters stormden ze het stadhuis binnen: we gaan hier niet weg voor het geregeld is. Fantastisch! Nu ik zelf contactpersoon ben zijn we trouwens ook weer bezig met de skatebaan, die verdient inmiddels een opknopbeurt.'

› **Wat doe je in het dagelijks leven?**
'Ik studeer technische bedrijfskunde.'

Medestudenten vinden dat weleens gek voor een SP'er, want er ligt een grote focus op winst maken. Maar de studie is breder dan dat. Je leert efficiënt met middelen omgaan, dat kan je bijvoorbeeld ook toepassen bij gemeentes of het Rode Kruis. Verder heb ik een bijbaan als vakkenvuller.'

› **En in je vrije tijd?**
'Ik houd van musea en ik lees graag. Liefst non-fictie, boeken waar je iets van opsteekt.'

› **Ga je weleens uit?**
'Ja, ook wel. Met vrienden een hapje eten of een biertje drinken. Het Zutphense uitgaansleven is niet fantastisch, maar het voldoet. Heel af en toe gaan we weleens naar Groningen. Naar Sputnik, een feest met Russische hardbass. Snoeiharde techno met veel drum en geschreeuw. Er komen heel aparte mensen op af, denk aan trainingspakken en bontmutsen. Ik neem altijd oordopjes mee, want ik heb geen zin in permanente gehoorschade.' •

RUUD LEEST

WIE **Ruud Kuin**, hoofd Wetenschappelijk Bureau SP en bestuurslid FNV Veiligheid

LEEST **Het groot stakersboek**, Sjaak van der Velden, uitgeverij Wbooks Zwolle

› En...?

‘Het is echt een leuk boek. De eerste Nederlandse staking? Die brak in 1372 in Leiden uit onder textielarbeiders. Nog eerder, in 1100 voor Christus, legden Egyptische graftombe-bouwers het werk neer. Nog zo’n weetje: de kortste staking duurde maar 2 minuten. De SP komt er ook in terug – ook leuk.’

› Leuk leesvoer? Of is het meer?

‘Sowieso is het ook kijkvoer. Veel foto’s, daarom leest het zo lekker weg. Maar het staat er wel goed, er is ook veel van op te steken.’

› Zoals?

‘Je ziet in die geschiedenis terug dat echt grote veranderingen – verbeteringen! – voor de arbeidersbeweging zijn binnengehaald met stakingen. Natuurlijk is er ook vaak gestaakt om verslechtingen tegen te houden. Zo staakten in 1970 een miljoen mensen omdat het kabinet de loonstijging wilde beperken. Een miljoen mensen, op een inwonertal van 13 miljoen of zo. Indrukwekkend. Maar die echt grote verbeteringen voor de arbeider zijn wel langer geleden.’

› Waar hebben we het dan over?

‘Over allerlei dingen waarvan mensen tegenwoordig denken dat die er vanzelf

‘GROTE VERBETERINGEN ZIJN BINNENGEHAALD MET STAKINGEN’

kwamen. De acht-urige werkdag, de doorbetaalde vakantie, ziekingeld, de ongevallenwet. Maar ook voor het bestaan van cao’s hebben arbeiders moeten strijden. Met stakingen in de negentiende eeuw, om er alleen maar voor te zorgen dat een vakbond namens de arbeiders onderhandelingen mócht voeren.’

› Is dit een geschiedenis om trots op te zijn?

‘Ja, ik vind het een mooie geschiedenis. De moed van de stakers die je inspireert. Vergeet niet, de hele arbeidsverhouding, de verhouding werkgever-werknemer is een gezagsverhouding. Je moet doen wat de baas zegt. Een staking is eigenlijk een moment waarop de arbeider zegt: ik doe niet wat jij zegt. Daar moet je niet te gemakkelijk over doen. Vandaar dat staken ook het ultieme wapen is in de arbeidersbeweging.’

› Hoe komt het dat mensen dan toch naar dit ultieme wapen durven grijpen?

‘Het gaat bijna altijd om meer dan de specifieke eis. Het volgt vaak op een respectloze behandeling, het gevoel dat je niet serieus genomen wordt, of een onbeschofte houding van de bazen tijdens de loononderhandelingen. Voor een staking is ook organisatie nodig – het gaat meestal niet vanzelf. Mensen moeten zich veilig voelen om te staken. In je eentje heb je weinig kans.’

› Wat vind je een indrukwekkend verhaal?

‘Deels omdat mijn vader bakker was: de eerste acties in bakkerijen, in 1872, die gingen over werkomstandigheden. Dan heb je het over werkomstandigheden waarbij bakkers 17 uur per dag werkten, elke dag. Ook op zondag. Nog zo’n indrukwekkende staking: de Februaristaking, tijdens de oorlog. Die mensen staakten letterlijk met gevaar voor eigen leven. Op een herdenkingsbijeenkomst hoorde ik een brandweerman daarover zeggen: als je

je realiseert wat die mensen deden, dan zijn wij maar watjes. Bedenk dat je voor een gewone staking in Nederland al flink je best moet doen om mensen zich veilig genoeg te laten voelen om mee te staken. En dan die Februaristakers. Bewondering.’

› Rechtse commentatoren toen en nu richten zich graag op de overlast die stakingen kunnen veroorzaken.

‘Sterker nog, zeker de laatste vijf jaar verbieden rechters steeds vaker stakingen, vanwege overlast voor de bevolking. Dat is een slechte ontwikkeling. Wel vind ik dat we als vakbeweging te weinig rekening houden met de publieke opinie. Ik moet meteen denken aan een maandenlange metaalstaking in 2017. Op wat berichtjes na, was hierover amper te lezen in de media. Totdat een kleine groep van 150 stakers een uurtje het kantoor van de baas bezette. Daar kwamen de media wel op af. En toen moesten de bazen uitleggen waarom ze nou zo moeilijk deden. Ze hadden geen goed verhaal en de stakers hadden ineens de publieke opinie mee. Je moet tegenwoordig sympathie zien te winnen. In de jaren zeventig was er meer basis-sympathie: als mensen staken zullen ze wel gelijk hebben.’

tekst Diederik Olders

AFP(L)AKJESDAG

In het stuk over de affaire kinderopvangtoeslagen, in de vorige Tribune, is volgens mij een foutje geslopen. AfpLakjesdag is geschreven door de slachtoffers zelf, na het ontvangen van de zwartgelakte dossiers. Wel sprak men trots bij Toeslagen over ‘afpakjesdag’ als men op pakjesdag 5 december juist nihilstellingen kon laten ontvangen. Dat er juist op 5 december het bericht komt dat je € 56.000 of € 130.000 mag betalen. Bij de Belastingtelefoon had men instructies van ‘poeier ze af, BELANGRIJK; niks toezeggen’ omdat er een ‘rechtmatigheidsonderzoek’ zou zijn. De Belastingdienst vroeg om informatie om het hele CAF-project legitiem handelen te laten lijken. Zoals ook in het rapport ‘Omzien in verwondering’ blijkt, werden aangeleverde stukken direct na ontvangst door de Belastingdienst zelf vernietigd om zo maar de nihilstelling

in stand te kunnen houden. Na stopzetting kon men niet meer nieuwe toeslag aanvragen. Zo kon men de facturen voor de opvolgende maanden niet meer betalen en had men de stok ‘u heeft niet de volledige factuur voor kinderopvang na de stopzetting voldaan’ geschapen en kon men middels de alles-of-niets-truc ook de maanden ervoor terugvorderen. Beslistermijnen werden stelselmatig overschreden. Tot op wel drie jaar. En in die drie jaar werd er uiteraard wel ingevorderd en auto’s in beslag genomen. Loonbeslag. Bij Toeslagen is er geen dwangsomregeling uit de wet Dwangsom en beroep bij te laat beslissen.

Sietze van den Bongard

TOP?

Er was een topambtenaar uit de topambtenaren-carrusel die af en toe, wegens geen topgedrag, door de topambtenarendraaideur moest. Zo belandde deze topambtenaar op een soort pretministerie. Daar hadden ze afpakjesdagen. Dat zijn natuurlijk topdagen, niet alleen voor topambtenaren. Maar pientere kamerleden en evenzo pientere journalisten ontdekten dat dit topambtenaar onwaardig was. Het bleek namelijk dat bij deze topactie duizenden mensen al jaren de dupe zijn. De topambtenaar stapte na deze topactie weer in de topambtenaren-carrusel en wacht tot er weer een nieuwe topambtenarendeur open gaat. Sterkte aan al die duizenden mensen die gedupeerd zijn.

Henk van der Heide, Harlingen

**DOORLOPENDE MACTHTIGING
BON OM LID TE WORDEN**

naam : Socialistische Partij (SP)
 adres : Snouckaertlaan 70
 postcode : 3811 MB woonplaats: Amersfoort
 land : Nederland incassant ID: NL86ZZZ403462460000
 kenmerk machtiging (in te vullen door SP):
 reden betaling : betaling contributie

Door ondertekening van dit formulier geeft u toestemming aan de SP om doorlopende incasso-opdrachten te sturen naar uw bank om een bedrag van uw rekening af te schrijven wegens contributie en aan uw bank om doorlopend een bedrag van uw rekening af te schrijven overeenkomstig de opdracht van de SP. Als u het niet eens bent met deze afschrijving kunt u deze laten terugboeken. Neem hiervoor binnen 8 weken na afschrijving contact op met uw bank. Vraag uw bank naar de voorwaarden.

Ja, ik word lid van de SP. Ik ontvang een welkomsgeschenk en bovendien krijg ik elke maand het nieuws- en opinieblad De Tribune in de bus. Ik kies voor de volgende kwartaalbijdrage:

€ 5,00 (minimum) € 7,50 € 10,00 € 12,50 € 15,00 anders: € _____

naam : _____
 roepnaam : _____ voorletters: _____ m/v
 adres + huisnr : _____
 postcode : _____ woonplaats: _____
 land : _____ geboortedatum: _____
 email : _____
 telefoon : _____ mobiel: _____
 IBAN (rekeningnr.) : _____ bank identificatie (BIC)* : _____
 plaats en datum : _____ * geen verplicht veld bij Nederlands IBAN (rekeningnr)
 handtekening : _____

Tribune februari 2020

Ik wil ook graag lid worden van ROOD (jong in de SP, tot 28 jaar) en sta één van mijn kwartaalbijdragen af aan ROOD.

Stuur deze bon in een enveloppe zonder postzegel naar: SP - Ledenadministratie, Antwoordnummer 407, 3800 VB Amersfoort. U kunt deze machtiging stopzetten met een telefoontje of een e-mail aan de SP: (088) 243 55 40, administratie@sp.nl

THEO DE BUURTCONCIERGE

